

Posudek oponenta na bakalářskou práci Marie Kamínkové „Vývoj sourozeneckého vztahu mezi zdravým a mentálně postiženým jedincem“.

Téma práce bylo vhodně zvoleno, jde o problém, který byl dosud většinou přehlížen, ale je dost závažný. Předložená práce je obvyklým způsobem členěna na teoretickou část a vlastní výzkum.

Teoretická část práce je rozdělena do několika kapitol, zaměřených na jednotlivá témata, která jsou pro její celkové zpracování důležitá, tyto kapitoly na sebe plynule navazují. Vymezení mentální retardace je jasné a přehledné. Další kapitola je věnována rodině, nejprve zcela obecně a pak i rodině s postiženým dítětem. Není pochyb o tom, že v důsledku této skutečnosti dochází k zásadní změně v sebepojetí jejich jednotlivých členů i fungování celé rodiny, s níž je třeba se vyrovnat. Její součástí jsou i sourozenecké vztahy, které jsou za takových okolností jiné. V následující kapitole autorka nejprve uvádí charakteristiky různých běžných sourozeneckých vztahů, v další části se zabývá i těmi nestandardními. Rodiče mají samozřejmě ke zdravému a k postiženému dítěti jiný vztah a jiná očekávání, což ovlivní i vztahy mezi sourozenci. Jejich možné varianty popisuje autorka v kapitole 5.2. Text teoretické části je dobře zpracovaný a srozumitelně formulovaný. Autorka adekvátně využívá dostupných zdrojů.

Vlastní výzkum. Cíl výzkumného šetření je jasně stanoven, metoda zkoumání byla vhodně zvolena, rozhovor umožní zachytit potřebné informace. Okruh otázek odpovídá obsahové náplni tématu, je vhodné, že jsou jednotlivé otázky řazeny chronologicky, podle toho, kdy byl daný problém aktuální. Zkoumaná skupina není příliš velká, ale počet respondentů je možné vzhledem ke specifičnosti zkoumané životní situace akceptovat. Věkové rozmezí respondentů je zvoleno dobře, jde o mladé dospělé, kteří si ještě dobře pamatují, jaké to bylo v dětství. Autorka popisuje i průběh realizace rozhovoru a způsob, jaký zvolila ke zpracování získaných poznatků, který lze považovat za vhodný.

Kapitola 6.6 – Název kapitoly by bylo vhodnější formulovat přesně, např. „Výsledky výzkumu a jejich interpretace“.

Autorka při prezentaci získaných výsledků postupuje systematicky, od nejranějších zážitků k současnosti, v textu uvádí vždy odpovědi všech respondentů.

Str. 30 a další – drobnější nepřesnosti ve formálním zpracování, v použití písma.

Shrnutí výsledků na konci každého tematického oddílu je vhodné, i když jde spíš pouze o jejich popis. V kapitola nazvané „Diskuse“ autorka vyjadřuje své pocity, jaké měla při zpracování daného tématu i způsob, jak k němu přistupovala. Bohužel zde chybí souhrn získaných poznatků, jejich zobecnění a návrh na jejich další využití v praxi, ve prospěch rodin s postiženým dítětem. Závěr představuje spíš anotaci práce než další doporučení.

Otázka k obhajobě: Co považujete za nejvýznamnější zjištění svého výzkumu a co byste doporučila rodině, ve které se narodí mentálně postižené dítě, ve vztahu k jejich dalším potomkům?

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky, a proto doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby.

V Praze dne 23.6.2017

Prof. PhDr. RNDr. M. Vágnerová, CSc.

Navrhovaná klasifikace: 2